

GELOOFSLEER

I. MENS EN RELIGIE

KHADIJA - ANN DE BRUYNE EN HIBA - ANJA TACK

INHOUD

- 1.** De positie van de mens in het heelal en de nood aan Goddelijke leiding
- 2.** De natuurlijke aanleg van de mens en het geloof
- 3.** De positie van geloof en godsdienst in het mensenleven
- 4.** Verschillende vormen van religie en levensbeschouwing, enkele begrippen opgehelderd
- 5.** ILC-project - over dierenrechten in de verschillende levensbeschouwingen
Hoofdstuk 109, De Ongelovigen - Sūrah Al Kāfirūn

1. De positie van de mens in het heelal en de nood aan Goddelijke leiding

✓ Ik kan aan de hand van enkele Koranverzen en documentaires, de positie van de mens in het heelal herkennen.

✓ Ik leer nadenken over en het belang inzien van de Koran, overleveringen, mens- en wereldbeelden die kenmerkend zijn voor de Islam.

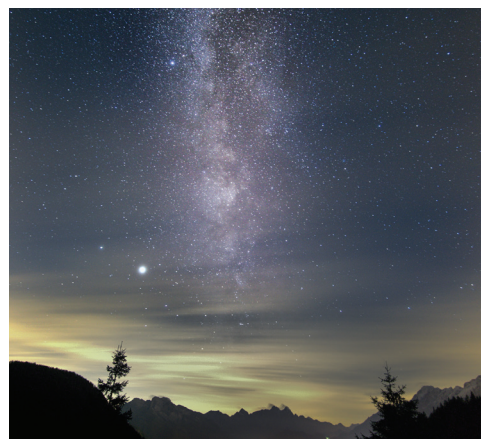
“En (gedenk) toen Ibrāhīm tegen zijn vader Azhar zei: “Neem je afgodsbeelden tot goden? Ik zie jou en jouw volk in duidelijke dwaling. Zo toonden Wij Ibrāhīm het koninkrijk der hemelen en aarde, opdat hij tot de overtuigd gelovenden zou behoren.”

[Al An°ām 6: 74-75]

Toen de nacht hem met duisternis bedekte, zag hij een ster. Hij zei: “Is dit dan mijn Heer (volgens jullie geloof)?” En toen ze onderging, zei hij:

“Ik hou er niet van afwezig en (tot god te nemen).”

[Al An°ām 6: 76]

Toen hij de maan op zag komen, zei hij: “Of is dit dan mijn Heer (volgens jullie?)” Maar toen hij onderging zei hij:

“Als mijn Heer mij niet blijft leiden, zal ik zeker tot het dwalende volk behoren.”

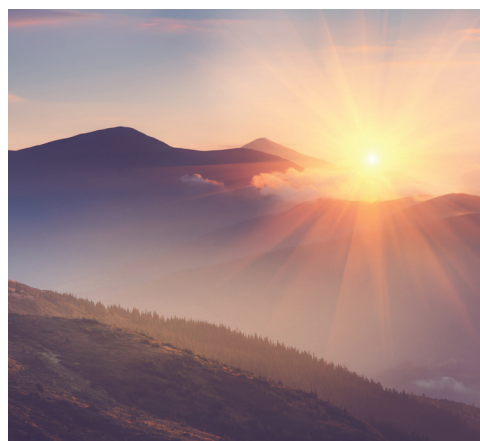
[Al An°ām 6: 77]

Toen hij de zon zag opkomen, zei hij: “Is dit mijn Heer (volgens jullie geloof)? Deze is nog groter.” En toen ook zij onderging (en zij maar niet tot inkeer kwamen), zei hij:

“O mijn volk, ik heb niks te maken met wat jullie aanbidden buiten Allāh!”

[Al An°ām 6: 78]

“Ik heb mijn aangezicht gewend, alseen zuivere gelovige (Ḥanīf), tot Degene Die de hemelen en de aarde heeft geschapen. En ik behoor niet tot de afgodendienaren.”

[Al An°ām 6: 79]

‘Al Ḥanīfiyyah’ is de oprechte religie van Ibrāhīm [°alayhis salām].

“En wie is beter in zijn geloof dan hij die zich (zuiver en alléén) aan Allāh onderwerpt, en die het goede doet en het geloof volgt van Ibrāhīm (Ḥanīf), de oprechte? Allāh nam Ibrāhīm als boezemvriend.” [An Nisā’ 4:125]

Zeg (O Muḥammad): *“Wat mij betreft, mijn Heer heeft mij op het rechte Pad geleid, een ware godsdienst, de godsdienst van Ibrāhīm, de zuivere gelovige (een Ḥanīf, die tot de eenheid van Allāh oproept). En hij behoorde niet tot de afgodendienaren.”*

[Al An°ām 6:161]

Wat is een Ḥanīf? Uit bovenstaande āyah leren we het volgende:

Een Ḥanīf is iemand die zich wendt tot de waarheid, die zich **zuiver en alléén** aan Allāh ﷻ **onderwerpt**, die **shirk verwerpt** en **Tawḥīd bevestigt**.

Tawḥīd is het 'één maken' en duidt het **monotheïsme** aan. Een monotheïst is iemand die niemand anders aanbidt dan Allāh ﷻ. Een monotheïst is dus een Ḥanīf.

Polytheïsme (shirk) is het tegenovergestelde van Tawḥīd. Afgedwaalden en onwetenden kunnen geloven in Allāh ﷻ als Schepper bijvoorbeeld, maar aanbidden andere afgoden en vervallen dus in bijgeloof.

Ik oefen om aan de hand van enkele Koranverzen en documentaires, de positie van de mens in het heelal te herkennen.

Ik oefen om na te denken over en het belang inzien van de Koran, overleveringen, mens- en wereldbeelden die kenmerkend zijn voor de Islam.

Beantwoord volgende vragen:

1. Welke kenmerken omvat het woord Ḥanīf?

2. Was Ibrāhīm [ʿalayhis salām] de enige Ḥanīf?

3. Kan deze naam ook voor andere Profeten gebruikt worden?

4. Is deze naam ook op jou van toepassing?

“En Wij bouwden de hemel door Onze Macht en Wij zijn haar waarlijk nog steeds aan het uitbreiden.”

[Adh Dhāriyāt 51: 47]

Bekijk onderstaande documentaires over de wonderbaarlijke schepping van het heelal. Sta intussen stil bij de bijbehorende bedenkingen.

Hoe groot is het Universum?

Bedenk:

- hoe nietig de mens en de aarde zijn.
 - dat dit een klein inzicht geeft over de Grootshheid van Allāh ﷻ.
- Universiteit van Nederland (7 min)
Hoe GROOT is het universum? Robbert Dijkgraaf

Lichtjaren

Bedenk:

- Eén dag bij Allāh ﷻ kan een dag zijn zoals de onze, maar kan ook duizenden jaren zijn.
 - de schepping van de Engelen uit goddelijk licht en de snelheid van licht! Engelen verplaatsen zich ongelooflijk snel tussen hemel en aarde.
- Ster grootte vergelijking (7 min)

De aarde en zon in de Melkweg.

Bedenk:

- In de Koran staat dat Allāh ﷻ alles in de ruimte in banen doet bewegen en dat de hemel voorheen ‘rook’ was. [Fuṣṣilat 41:11]
- Huiskamer Planetarium
Waar staan de aarde en de zon in de Melkweg? (2 min)

Reis mee van de aarde tot het einde van het universum.

Bedenk:

- dat er zeven hemelen zijn en daarboven rivieren en een boom en Allāh ﷻ is daarboven verheven.

From the ESO Supernova to the end of the Universe (6 min)

Dagelijkse livebeelden van de James Webb Telescoop (JWST).

Bedenk:

Het woordje 'live' is relatief, want wat je ziet is een blik van duizenden jaren in het verleden. Subhān Allāh

MORE Images From James Webb Telescope 7/14/2022 - YouTube (10 min)

Het heelal van National Geographic (1.35)

Bespreek met je klasgenoten welke gevoelens je krijgt bij het bekijken van het heelal.

Enkele voorbeelden van gevoelens die je kan ervaren: bewondering, ontzag, machteloosheid, ontroering, enthousiasme, nietigheid, dankbaarheid, rust, vrede, fascinatie, waardering, ademloosheid, sensatie.

Het geheim van de schepping van het leven op aarde, schuilt in de aanwezigheid van water! Kosmologen zoeken naar water in de ruimte. Dat doen ze bijvoorbeeld op de planeet Mars.

Als ze water vinden, weten ze dat er eventueel leven mogelijk is. Zonder water is er immers geen leven.

“Zien degene die ongelovig zijn dan niet in, dat de hemelen en de aarde tot een geheel waren samengebracht en dat Wij ze hebben opengespleten en dat Wij alle levende wezens uit water hebben voortgebracht? Willen zij dan toch niet geloven?”

[Al Anbiyā' 21: 30]

“Waarlijk, in de hemelen en de aarde zijn Tekenen voor de gelovigen.”

[Al Jāthiyah 45: 3]

Schrijf een tekst van minstens 6 zinnen over het nut van het heelal voor de mens.

Enkele tips: tijdsindeling, oriëntatie door middel van de sterren, zonne-energie, eb en vloed, de seizoenen, meteorieten.

A yellow-bordered rectangular box containing an illustration of the planet Saturn with its rings and four blue stars in the top left corner. To the right of the illustration are four horizontal yellow lines for writing.

A blue-bordered rectangular box containing an illustration of the Earth, a grey meteorite, and four blue stars in the top left corner. To the right of the illustration are four horizontal blue lines for writing.

An orange-bordered rectangular box containing an illustration of a brown planet with a ring and four blue stars in the top left corner. To the right of the illustration are four horizontal orange lines for writing.

A red-bordered rectangular box containing an illustration of a red planet and four blue stars in the top left corner. To the right of the illustration are four horizontal red lines for writing.

A purple-bordered rectangular box containing an illustration of a teal planet and four blue stars in the top left corner. To the right of the illustration are four horizontal purple lines for writing.

A green-bordered rectangular box containing an illustration of a blue planet and four blue stars in the top left corner. To the right of the illustration are four horizontal green lines for writing.

2. De natuurlijke aanleg van de mens en het geloof

✓ Ik leer met mijn medeleerlingen van gedachten wisselen over hoe de mens zich onderscheidt van de andere schepsels door een verstandig / denkend en in aanleg, gelovig schepsel te zijn.

✓ Ik leer nadenken over en het belang inzien van de Koran, overleveringen, mens- en wereldbeelden die kenmerkend zijn voor de Islam.

De eerste mens, Ādam [ʔalayhis salām], is uit klei (een mengsel van aarde en water) geschapen, én in de beste vorm. 'Ādam' betekent in het Hebreeuws en het Arabisch: 'mens van aarde'.

De onzichtbare jinn zijn uit rookloos vuur geschapen, en de engelen uit licht. Jinn hebben zoals de mens, een **eigen wil**. Engelen hebben geen eigen wil en kunnen enkel Allāh ﷻ gehoorzamen. Alle leven op aarde werd geschapen uit water.

“En Ik (Allāh) heb de jinn en de mens slechts geschapen om Mij te aanbidden (datgene waartoe alle Profeten hebben opgeroepen).”

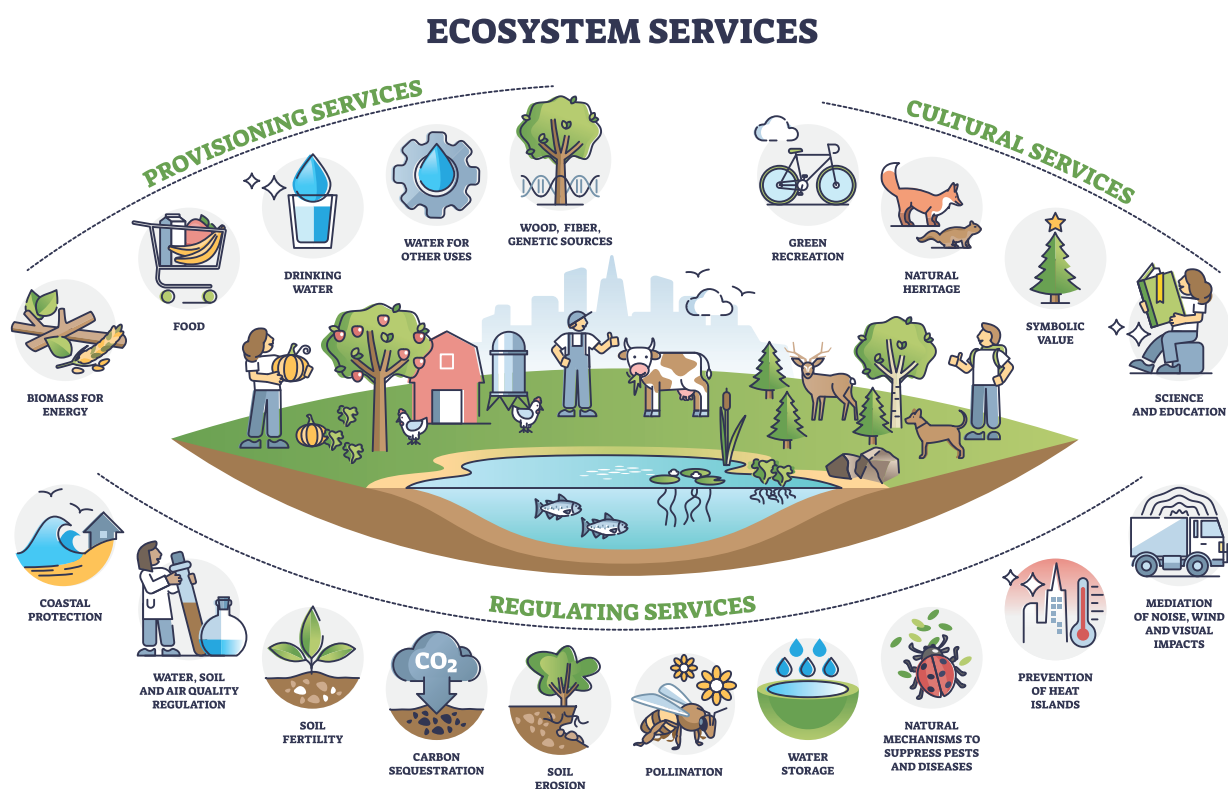
[Adh Dhāriyāt 51:56]

Alles werd geschapen met een **fiṭrah** of natuurlijke basiswet van kennis en verantwoordelijkheden.

Elk schepsel leeft daar onbewust naar, volgt zijn doel en functie, en alle leven op aarde is op een vernuftige manier verbonden met elkaar.

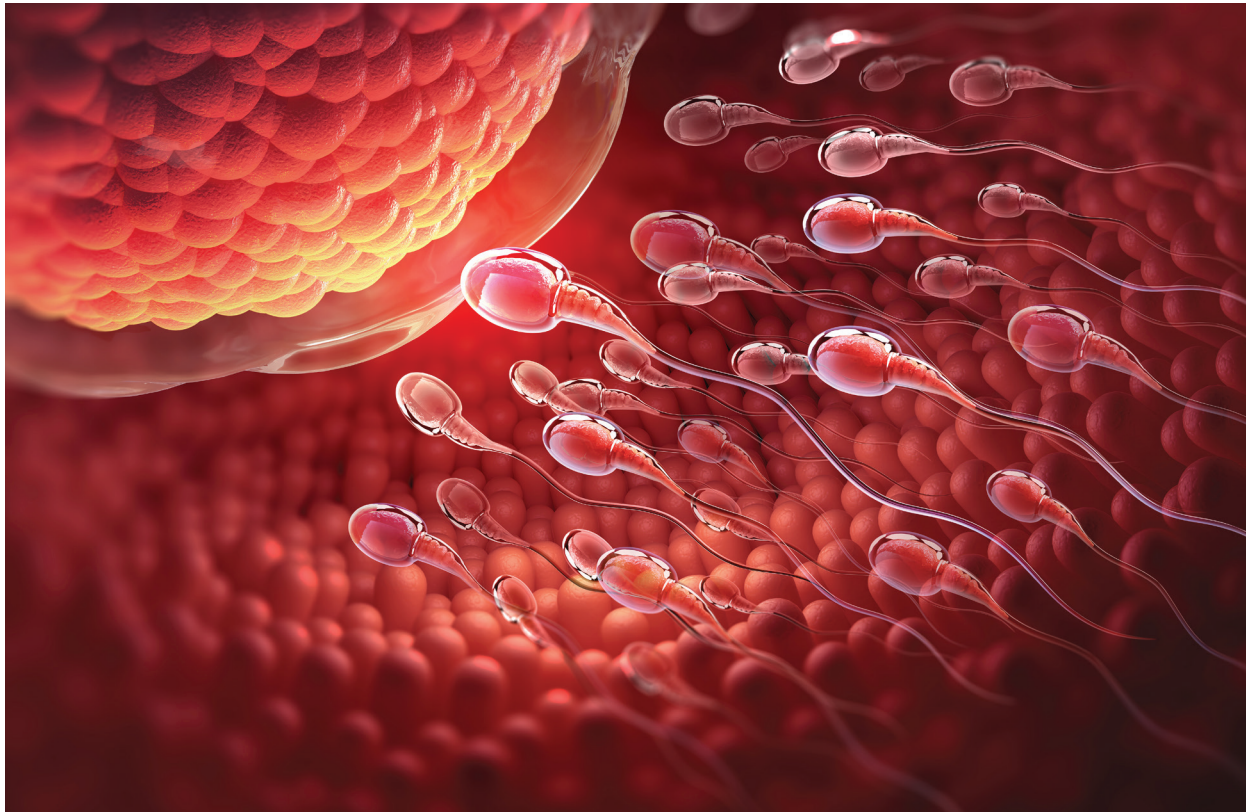
Enkele voorbeelden daarvan worden door Yann Arthus-Bertrand prachtig in beeld gebracht in de documentaire 'Earth from above' - 'Alles leeft, alles is met elkaar verbonden'.

WWF 'We are all connected'.

Allāh ﷻ heeft de mens geëerd en geschapen met unieke vaardigheden: een verstand, het vermogen tot **taal** en **cultuur**, **waarnemen** en **oordelen**. De mens kreeg tegenover de rest van de schepping een bijzondere **verantwoordelijkheid: zorg te dragen voor de schepping**.

Man en vrouw, werden gelijkwaardig aan elkaar, uit één ziel geschapen. De voortdurende schepping van de mens herhaalt zich, na de oorspronkelijke schepping, op een andere manier: uit een drupje water (sperma); en uit een klontertje bloed, in de buik van de vrouw. Deze continuïteit van **mensenleven** is een bewijs of teken dat Allāh ﷻ ook na de **dood** de mens zal herscheppen.

“Waarlijk! In de schepping van de hemelen en de aarde, in de afwisseling van de nacht en de dag, en de schepen die op zee zeilen en die tot nut van de mensheid zijn, en het water dat Allāh ﷻ uit de hemel neerzendt waarmee Hij de aarde tot leven brengt, na haar dood. En dat Hij daarop allerlei dieren verspreidde, en de besturing van de winden en de wolken die tussen de hemel en de aarde dienstbaar zijn gemaakt, zijn zeker Tekenen voor de mensen met verstand.”

[Al Baqarah 2: 164]

Allāh ﷻ nodigt de mensen uit hun **verstand** te gebruiken, na te **denken** over hetgeen zij kunnen waarnemen, te **studeren** en Zijn Tekenen in de schepping te observeren om tot **geloof** te komen.

Dit kunnen we dankzij de **natuurlijke aanleg** of **kennis (fiṭrah)** waarmee Allāh ﷻ ons heeft geschapen, zodat we Hem ﷻ kunnen herkennen. Elke persoon wordt geboren met een basis van moraal en waarden én de herkenning en erkenning van De Schepper. Het is van de fiṭrah om te geloven en te aanbidden. Volgen we onze fiṭrah, dan worden we **bewust** ‘moslim’ en groeien we in overgave en aanbidding voor Allāh ﷻ.

De mens kan zich **verdiepen** en **reflecteren** over levensvragen en de reden van zijn bestaan. Zijn natuurlijke aanleg nodigt hem uit te **geloven** en in **overgave** te leven voor Allāh ﷻ. Gelovigen ervaren innerlijk **geluk** en proeven de zoetheid van het **geloof**.

Dieren worden gestuurd vanuit, wat mensen 'een instinct' noemen. Ook zij leven in overgave. Wie stuurt en inspireert hun instinct?

“En ieder schepsel in de Hemelen en op aarde knielt voor Allāh ﷻ, alsook de Engelen, en zij zijn niet trots.”

[An Nah̄l 16:49]

“En jouw Heer inspireerde de bij: “Bouw huizen in de bergen en in de bomen en in wat zij (de mensen) bouwen...”

[An Nah̄l 16: 68]

Ik oefen om met mijn medeleerlingen van gedachten te wisselen over hoe de mens zich onderscheidt van de andere schepsels door een verstandig / denkend en in aanleg, gelovig schepsel te zijn.

Ik oefen om na te denken over en het belang inzien van de Koran, overleveringen, mens- en wereldbeelden die kenmerkend zijn voor de Islam.

Bespreek samen de resultaten.

Groepswerk:

Maak in groepjes een collage over de eigenschappen van de mens.

Waarnemen - denken - voelen - willen - geloven - oordele
cultuur - taal - fantasie

Denk aan bijvoorbeeld uitvindingen, ons zorgsysteem, ... vergeet zeker niet om enkele passende Koranverzen en overleveringen er aan toe te voegen.

3. De positie van geloof en godsdienst in het mensenleven

- ✓ Ik leer aan de hand van een getuigenis en richtvragen van gedachten wisselen over de lichamelijke en geestelijke natuurlijke aanleg van de mens om te geloven.
- ✓ Ik leer aan de hand van Koranverzen inzicht verwerven in de aangeboren behoefte van de mens om te geloven.
- ✓ Ik leer opmerken dat geloof en overgave aangeboren behoeften zijn van de mens.
- ✓ Ik leer levensbeschouwelijke aspecten herkennen, evalueren en overdenken in het licht van mijn identiteit.
- ✓ Ik leer nadenken over en het belang inzien van de Koran, overleveringen, mens- en wereldbeelden die kenmerkend zijn voor de Islam.

Getuigenis:

Cat Stevens, een wereldberoemde popartiest, was alleen aan het zwemmen in de oceaan, maar toen hij terug wou zwemmen, besepte hij dat hij té ver in zee was en het niet zou halen. Hij vroeg aan Allāh ﷻ: "Red mij! Ik zal mij aan jou onderwerpen en voor jou werken." Toen kwam een kleine golf die hem richting strand duwde. Hij vertelt: "Mensen kunnen zeggen dat het toeval is, maar voor mij is dat het allerbelangrijkste 'toeval' uit mijn leven. Men zegt soms dat 'toeval' de wijze is waarop Allāh ﷻ zich anoniem houdt. Toen las ik het Koranvers: "Wanneer het stormt en ze zijn op zee, dan maken zij hun geloof puur voor Allāh ﷻ" (vrije interpretatie van Yūnus 10:22). Wat kon ik doen bij al die tekens van Allāh ﷻ? Mij onderwerpen! Cat nam bewust afscheid van zijn succesvolle carrière en bekeerde zich tot de Islam. Sindsdien noemt hij Yūsuf Islam en zet hij zich in voor verschillende goede doelen, zoals steun voor jonge oorlogsslachtoffers en acties tegen racisme en haat."

Wat is het zuivere geloof? Hoe worden we getriggerd daar bij stil te staan? Welke kwaliteit is hierbij essentieel? Gebruik bovenstaande āyah als inspiratie.

*(O Muḥammad) wend je met je aanbidding in de richting van het zuivere, ware geloof als een rechtzinnige (samen met jouw volgelingen). Volg **de natuurlijke aanleg** waarmee Allāh de mensheid heeft geschapen. De schepping kent geen verandering. Dit is de juiste godsdienst, maar de meeste mensen weten het niet!" [Ar Rūm 30:30]*

Waarom geloven wij volgens deze Koranverzen?

De mens heeft dankzij de natuurlijke aanleg waarmee hij geschapen werd, behoefte aan aanbidding, religiositeit en rituelen.

Observeer de innerlijke behoefte om te aanbidden.

Een voorbeeld vanuit de Koran, is dat van de aanbidding van het gouden kalf. Nadat Mūsā [°alayhis salām] met zijn volk uit Egypte gevlucht was, riep Allāh ﷻ hem naar een bergtop. Hij kreeg toen van Allāh ﷻ de 10 geboden (wetten) waarmee de Israëlieten een nieuwe samenleving konden opbouwen. Mūsā [°alayhis salām] bleef 40 dagen weg. Zijn volk werd ongeduldig. Ze hadden iets nodig om te aanbidden en daarom verzamelden zij hun goud en goten daarmee een gouden kalf om te aanbidden.

Allāh Zegt: "En Mūsā is inderdaad met duidelijke bewijzen tot jullie gekomen, maar jullie hebben in zijn afwezigheid het (gouden) kalf genomen (om het te aanbidden) en jullie waren onrechtplegers." [Al Baqarah 2:92]

De Israëlieten bleven gespaard van de 10 plagen en konden vluchten en behaalden de overwinning op Fir°awn, dankzij het openen van de zee. Dat en nog veel meer tekenen kwamen van Allāh ﷻ voor hen. Toch waren ze onrechtvaardig ten opzichte van Allāh ﷻ. Ze maakten een gouden kalf om te aanbidden. Het hele verhaal staat in Hoofdstuk: De Koe.

“Toen hebben Wij met Mūsā veertig nachten lang afgesproken. Toen namen jullie tijdens zijn afwezigheid het kalf (ter aanbidding) en zo hebben jullie jezelf onrecht aangedaan.”

[Al Baqarah 2:51]

In de Bijbel staat: “Maak geen godenbeelden, geen enkele afbeelding van iets dat in de hemel hier boven is of van iets beneden op de aarde of in het water onder de aarde. Kniel voor zulke beelden niet neer, vereer ze niet, want ik, de HEER, uw God, duld geen andere goden naast mij.” - Exodus 20:4-5a (NBG)

Aan welke aangeboren behoefte geeft geloof invulling? Wat is ‘de juiste godsdienst’?

Nadenkertje: Welk gouden kalf aanbidden sommigen nog?

Het behoort tot de natuurlijke aanleg van ieder schepsel om niemand te aanbidden behalve Allāh ﷻ. De Profet Ibrāhīm [°alayhis salām] volgde zijn natuurlijke aanleg, tegen zijn opvoeding en die van zijn volk in.

Ibrāhīms [°alayhis salām] vader wou hem stenigen en uit het huis zetten omdat hij het geloof van zijn voorouders niet wou volgen.

Het is soms moeilijk voor ouders om te zien dat hun kinderen andere keuzes maken. Dat gebeurt ook bij beginnende moslims. Hun ouders zijn bang van het onbekende en zien slechte voorbeelden die in de media komen. Ze vrezen dat ze hun kind zullen verliezen. Wanneer ouders zien dat hun kind dankzij de Islam een betere versie van zichzelf wordt, kunnen ze in shā Allāh ﷻ rust vinden, zoals hun kinderen rust vinden bij het gedenken van Allāh ﷻ.

Omgekeerd kan ook, als moslimouders hun kind zien afdwalen in ongeloof en Islam zien verlaten. Zij vragen Allāh ﷻ hun kinderen te leiden. Het overkwam ook de Profeten. De Profeten Nūḥ [ʿalayhis salām] en Muḥammad ﷺ smeekten tevergeefs Allāh ﷻ om hun respectievelijke zoon en lievelingszoon te leiden. Allāh ﷻ kent de harten het beste en Hij leidt wie Hij wil.

Wij worden beproefd met hoe we daarmee omgaan. Aanvaarden we de Wil van Allāh ﷻ? Blijven we hen met goedheid omringen?

In het gedenken van Allāh ﷻ vinden de harten rust.

- ✓ Ik onderzoek voorbeelden aangaande de positie van geloof in het mensenleven en het belang ervan.
- ✓ Ik denk na over de plaats van Islam in mijn eigen leven.
- ✓ Ik oefen om het belang in te zien van de Koran, overleveringen, mens- en wereldbeelden die kenmerkend zijn voor de Islam.

Opdracht: interview een beginnende moslim.

Ga op zoek naar een beginnende moslim. Ondervraag hem/haar of luister naar zijn/haar verhaal over de zoektocht naar Allāh ﷻ.

Waar te beginnen? Doe rondvraag in je kennissen- en familiekring, in een moskee, vzw of hulporganisatie in je buurt.

Niet gevonden? Zoek een boek over een bekeerling in de bibliotheek of bekijk een getuigenis op YouTube.

Stel een vragenlijst op in het licht van: ‘de natuurlijke aanleg waarmee de mens geschapen werd, zijn behoefte aan aanbidding, religiositeit en rituelen.’

1. Let op de redenen van hun zoektocht.
2. Welke gevoelens krijg je bij het horen van hun verhaal?
3. Welke voornemens heb je na het kennen van hun verhaal?

Presenteer jouw interview voor de klas.

De mens heeft dankzij de natuurlijke aanleg waarmee hij geschapen werd, behoefte aan aanbedding, religiositeit en rituelen.

Brainstorm over de samenhang van de natuurlijke aanleg van de mens en het geloof. Bespreek aan de hand van de Bono-hoeden (zie uitleg op pagina:) over de plaats van geloof in een mensenleven. Haal inspiratie uit de onderstaande Koranverzen.

Zij zeiden: “Ben je tot ons gekomen om ons van het geloof van onze voorvaders te laten afkeren zodat er voor jullie beiden grootheid in dit land zou zijn? Wij zullen jullie twee (Mūsā en Hārūn) niet geloven!” [Yūnus 10:78]

“Was er maar een gelovige stad geweest, behalve die van het volk van Yūnus, die geholpen werden vanwege hun geloof! Toen zij geloofden, verwijderden Wij de bestraffing van de vernedering in het tegenwoordige wereldse leven en schonken Wij hen gedurende een tijdje genietingen.” [Yūnus 10: 98]

“Zeg (O Yūnus): ‘O mensen, nu is de waarheid van jullie Heer tot jullie gekomen. Wie daarom die leiding volgt, volgt haar ten bate van zijn eigen ziel en wie dwaalt, dwaalt slechts ten nadele van zichzelf. En ik ben geen voogd over jullie.’” [Yūnus 10:108]

Zij zeiden: “O Ṣāliḥ! Je was voor ons iemand van goede hoop! Verbied jij ons dat wij aanbidden wat onze voorvaders ook aanbeden hebben? Wij verkeren echt in grote twijfel over datgene waartoe je ons hebt uitgenodigd.” [Hūd 11:62]

Zij zeiden: “O Shu°ayb!” beveelt jouw gebed je, dat wij dat verlaten wat onze voorvaders aanbaden, of dat wij niet mogen doen wat we willen met onze bezittingen (weelde)? Jij bent toch zachtmoedig en verstandig (rechtgeleid)?” [Hūd 11:87]

Bespreek: welke gevoelens maakte de brainstorm bij je los?

Kan een mens afstand nemen van zijn natuurlijke aanleg? Wat is de plaats van Islam in jouw leven en hoe geef je daar invulling aan?

4. Verschillende vormen van religie en levensbeschouwing, enkele begrippen opgehelderd

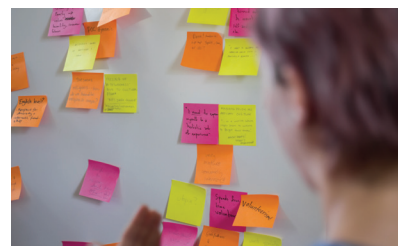
- ✓ Ik leer onderscheid maken tussen verschillende vormen van geloof of overtuiging: theïsme, monotheïsme, polytheïsme, gnosticisme, agnosticisme en atheïsme.
- ✓ Ik leer nadenken over het ontstaan van verschillende vormen van geloof die zich niet op een openbaring baseren.
- ✓ Ik leer mij in het levensbeschouwelijk perspectief van anderen verplaatsen.

Zoek volgende woorden op:

geloof: _____
ongeloof: _____
īmān: _____
shirk: _____
tawḥīd: _____
kufr: _____

Noteer op Post-its: woorden die in je opkomen die van toepassing zijn op 'geloof' en 'ongeloof' en plak ze op het bord.

De mens heeft dankzij de natuurlijke aanleg waarmee hij geschapen werd, behoefte aan aanbidding, religiositeit en rituelen.

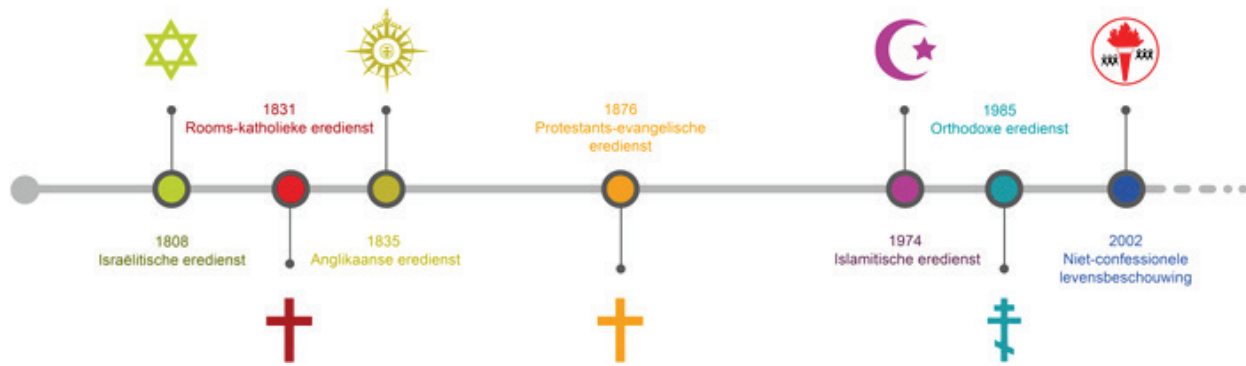
Elke godsdienst is een religie, maar niet elke religie is een godsdienst. Er is een duidelijk onderscheid.

Zoek het verschil op tussen godsdienst en religie.

Niet in alle landen gaat men op dezelfde manier om met godsdienst en religie. In sommige landen bepalen de religieuze wetten, de wetgeving in het land (Engeland). In andere landen behoort religie tot het persoonlijke leven (Frankrijk). In België is er een scheiding van kerk en staat. Dat betekent dat de vrijheid van godsdienst gegarandeerd wordt door de staat en dat er een samenwerking is, die het wettelijke onafhankelijk regelt via de erkende religieuze instanties.

In België zijn 7 levensbeschouwingen erkend.

4.1. Het theïsme:

Het woord komt van het Griekse woord 'theos' dat 'god' betekent.

Theïsme is dus het geloven in het bestaan van een god of goden als hogere macht. Elke religie die haar eredienst verricht voor 'god' is een 'godsdienst'.

Het Jodendom, Christendom en de Islam zijn 3 bekende godsdiensten. In de Koran wordt gerefereerd naar de (praktiserende) joden en christenen als 'de mensen van het Boek'. Zij kregen immers openbaringen van Allāh ﷻ via Profeten. In het hoofdstuk over de Profeten kan je daar meer over lezen.

Eén van de kenmerken waarin joden, christenen en moslims verschillen is dat moslims overtuigd zijn dat Allāh ﷻ de Enige God is, geen deelgenoten heeft, niet verwekt werd en geen kinderen heeft.

"En de joden zeggen: '° Uzayr (Ezra) is de zoon van Allāh en de christenen zeggen: 'De Masīḥ is de zoon van Allāh'. Dit zijn de woorden uit hun mond. Zij spreken de woorden na van degenen voor hen die ongelovig waren; moge Allāh's vloek op hen rusten, hoe kunnen zij zich zo afwenden (van de ware leer)! Zij hebben hun schriftgeleerden en hun monniken naast Allāh tot meester genomen en (ook) de Masīḥ, zoon van Maryam, terwijl hun was bevolen om alleen de ene God te aanbidden. Er is geen god dan Hij. Hoog en Verheven is Hij boven hetgeen zij met Hem gelijkstellen. Zij wensen het Licht van Allāh te doven met hun mond, maar Allāh staat niet toe dat Zijn Licht niet vervolmaakt zou worden, hoezeer dit de ongelovigen ook tegenstaat; "

[At Tawbah 9: 30-32]

Christenen geloven bovendien dat Jezus (°Īsā [°alayhis salām]) gestorven is aan het kruis voor de zonden van de mens. Zij geloven in de drie-eenheid: 'God de vader, God de zoon en God de heilige geest.' Deze zin wordt door hen gezegd tijdens het maken van het kruisteken.

4.2. Het monotheïsme

Het woord komt van het Griekse 'monos' = één en 'theos' = god. Monotheïsme is geloven in het bestaan van één god. Ibrāhīm [°alayhis salām] was een 'Ḥanīf'. Ken je de betekenis nog?

“Waarlijk, ik heb me (met mijn aanbedding) als een 'Ḥanīf', oprecht gewend tot Hem Die de hemelen en de aarde heeft geschapen en ik behoer niet tot de veelgodenaanbidders.”
[Al An°ām 6:79]

“Ibrāhīm was geen Jood, noch een Christen, maar hij was een ware moslim (Ḥanīf) - en hij behoorde niet tot de afgodendienaren. Waarlijk, de mensen die Ibrāhīm het meest nabij komen, zijn degenen die hem en deze Profeet (Muḥammad) volgen. En Allah is de beschermer van de gelovigen.” [Āli °Imrān 3:67-68]

Het is Allāh ﷻ Die via alle Profeten, vanaf Ādam [°alayhis salām] tot en met de laatste Profeet Muḥammad ﷺ, de mensen uitnodigt te geloven in Allāh ﷻ als Enige God en zich aan Hem ﷻ over te geven als moslim.

4.3. De uitmuntende boodschap van Tawḥīd

Tawḥīd betekent 'één maken' en duidt dus werkelijk het 'monotheïsme' aan.

Tawḥīd is geloven dat er geen God is die het waard is aanbeden te worden dan Allāh ﷻ - 'La ilāha illa Allāh ﷻ'!

Tawḥīd is het allerbelangrijkste wat bestaat. Het geloven in, en aanbidden van slechts één Allāh ﷻ, die geen deelgenoten heeft, zich aan Hem overgeven en leven volgens de regels van de Sunnah van Profeet Muḥammad ﷺ staat garant voor een gezond individu en een gezonde samenleving.

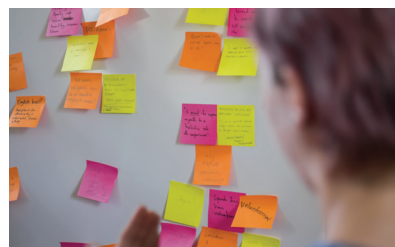
Tawḥīd is het tegenovergestelde van shirk (polytheïsme) en is de absolute redding van de mens.

“Hij schreef jullie dezelfde godsdienst voor die Hij aan Nuh opgedragen heeft en die Wij bovendien aan jou Muḥammad hebben geopenbaard, en die Wij bovendien aan Ibrāhīm, Mūsā en °Īsā opgedragen hebben 'om de godsdienst in stand te houden en daarover onderling niet verdeeld te zijn.' Dat waartoe jij hen oproept is zwaar voor de polytheïsten. Allāh kiest voor Zich(zelf) wie Hij wil en Hij leidt naar Zich wie zich tot Hem in berouw en gehoorzaamheid keert.” [Ash Shūrā 42: 13]

Bespreek de Post-its die op het bord kleven met de kennis die je intussen verworven hebt.

Klasseer ze volgens 'geloof' en 'ongeloof'.

4.4. Het polytheïsme:

Het woord komt van het Grieks 'poly' = veel en 'theos' = god.

Het polytheïsme of veelgodendom betekent dus **het geloven in meerdere goden**. De Griekse en Romeinse mythologie is daar met ondermeer 12 Olympische goden, een duidelijk voorbeeld van.

In de Griekse en Romeinse mythologie werden goden afgebeeld als mensen en bestonden er halfgoden door relaties tussen de mensen en goden. Goden hadden ook menselijke eigenschappen zoals afgunst, woede, angst, ... en konden moorden, overspel en incest plegen.

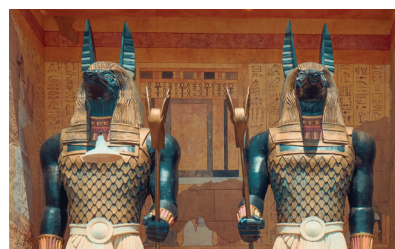
De grootste hedendaagse polytheïstische religie is het hindoeïsme.

Bekijk het filmpje van npokennis.nl over het hindoeïsme in België.

In het hindoeïsme is de koe heilig. Destijds aanbaden de kinderen van Israël het gouden kalf. Bij de egyptenaren was de hond heilig (afb. God Anubis).

Respect voor dieren is belangrijk, ook in de Islam.

Bekijk het filmpje van Samsam over de heilige koe en de positie van de koe in de wereld.

Bespreek:

- waar ligt de grens tussen respect en aanbidding?
- in India worden moslims gevangen genomen en zelfs vermoord omdat ze rundvlees eten.

Ken je nog andere polytheïstische religies?

De mens heeft dankzij de natuurlijke aanleg waarmee hij geschapen werd, behoefte aan aanbidding, religiositeit en rituelen.

4.5. Gnosticisme

'Gnosis' is het Oudgriekse woord voor 'kennis'. Gnosticisme is een vorm van religieuze filosofie die zoekt naar kennis over de oorsprong, actualiteit en bestemming van de mens, zonder zich te baseren op openbaringen van de Profeten.

Zij beschouwen de mens als onwetend, 'slapend' of 'dronken', zich niet bewust zijnde van zijn (al dan niet) goddelijke kern, en omringd door kwade krachten. Onwetendheid is volgens hen een oorspronkelijke zonde.

Zij geloven dat een 'gnosis' dankzij zijn intuïtie en inzicht 'ontwaakt' en zich zowel de zelfkennis als een alomvattende kennis 'herinnert'. Zij menen dat zij dankzij 'hun kennis' verheven zijn boven de andere mensen. Sommigen geloven in 'God' en dat Hij op een gegeven moment je leven binnenkomt, je raakt en je daardoor dingen gaat zien en weten.

4.6. Agnosticisme

Het voorvoegsel -a- betekent 'niet'. Een agnost is dus letterlijk iemand die geen kennis heeft.

Het is de overtuiging dat je niet kan weten, noch bewijzen dat God of andere bovennatuurlijke verschijnselen bestaan of niet. Het begrip werd voor het eerst gebruikt door het darwinistisch denken.

Het woord agnost is afgeleid van agnosticisme: de overtuiging dat het niet mogelijk is iets te weten van God of andere zaken die uitstijgen boven de waarneembare werkelijkheid, oftewel van het bovennatuurlijke. Een agnost is iets anders dan een atheïst: een atheïst ontkent het bestaan van een god, een agnost zegt dat mensen niet kunnen weten of er zoiets als een god bestaat.

Het Nederlands heeft agnosticisme ontleend aan het Engelse agnosticism. Dat woord is door de Engelse bioloog en arts Thomas Henry Huxley (1825-1895) gevormd op basis van het Griekse agnostos 'onbekend, onberekenbaar'. Dit bestaat uit het voorvoegsel a- 'niet-' en het woord gnostos 'bekend, kenbaar', een afleiding van gignoskein 'leren kennen, begrijpen'.

<https://onzetaal.nl/>

citaat

"Mijn geloof is een stuk van mijn identiteit en bron van inspiratie en energie, maar niet iets waarvan ik anderen actief probeer te overtuigen. Deels blijf ik ook een twijfelend **agnost**, die van Het Bestaan niet al te veel begrijpt."

Bron:

Bart De Wever wil CD&V framen als 'moslimpartij' (Wim Soons, De Morgen, 2 augustus 2016)

Cynische atheïsten zeggen wel eens dat een agnost een luie atheïst is. De agnost zou zich er volgens die zienswijze wat makkelijk vanaf maken door gewoon te stellen dat hij "het allemaal niet zeker weet". Zo schreef oudhistoricus Anton van Hooff, tevens voorzitter van de atheïstisch-humanistische vrijdenkersvereniging De Vrije Gedachte, in 2011 bijvoorbeeld in het NRC:

"Het agnosticisme, op het eerste gezicht het toppunt van redelijkheid, is een gebrek aan geestelijke moed. In dit opzicht onderscheidt het zich niet van godsgeloof. Net als godsgeloof is het een laffe vorm van onwetendheid. Ik weet het niet, dus het moet God zijn. De echte godsvrije durft gewoon te zeggen dat hij veel (nog) niet weet, maar hij neemt God niet in aanmerking."

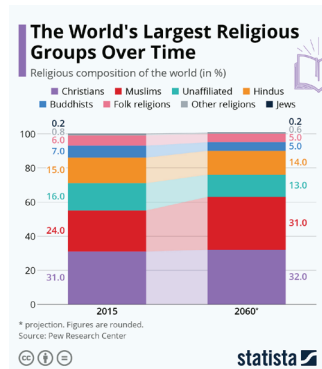
Bespreek aan de hand van de 'Denkhoeden van Bono' het fragment: 'De Inzichten' met Jan Terlouw: agnost.

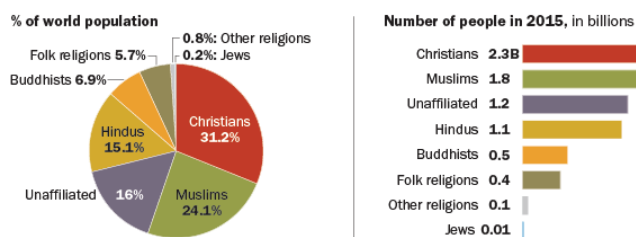
4.7. Het atheïsme

Het woord komt van het Griekse woord 'atheos'. Het voorvoegsel 'a' betekent 'niet' of 'zonder', en het woord 'theos' betekent 'god' of 'godheid'. Letterlijk betekent atheïst dus '[persoon] zonder god' of 'goddeloze'. Atheïsme wordt vaak gelinkt met het vrijzinnig humanisme. Vrijzinnig verwijst naar het vrijdenken. De godsdienstvrijheid, scheiding van kerk en staat, vrij onderzoek en rationeel, kritisch en ondogmatisch denken vormen hierbij de basis.

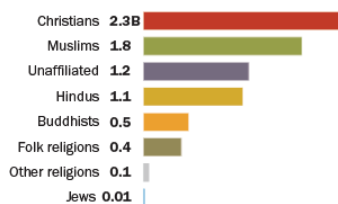
Humanisme zet de mens centraal. Het is een filosofische en ethische houding die de waarde van mensen benadrukt. Het geeft de voorkeur aan kritisch denken én bewijs boven het aanvaarden van dogma of bijgeloof.

Christians are the largest religious group in 2015

Number of people in 2015, in billions

Source: Pew Research Center demographic projections. See Methodology for details.
"The Changing Global Religious Landscape"

PEW RESEARCH CENTER

De natuurlijke aanleg om te aanbidden, de behoefte aan religie en rituelen vinden we overal terug. Zelfs ongelovige mensen ontwikkelen vanuit die nood eigen rituelen. "Er zijn van die momenten in je leven die je niet snel vergeet. Die je ook niet snel wil vergeten, omdat ze zo ingrijpend zijn. De geboorte van je kind of de dood van een naaste bijvoorbeeld. Of misschien sta je graag even stil bij een nieuwe stap in je leven, zoals een jubileum, een scheidingsritueel, een afstudeermoment ... Zo een moment verdient een plechtigheid, waarbij je iedereen uitnodigt die je graag ziet." van de site:

<https://demens.nu/diensten/plechtigheden/>

Eind 20ste eeuw ontstond het 'ietsisme'. Ietsisten nemen aan dat er 'iets of iets meer is' "tussen hemel en aarde". Deze vorm van spiritualiteit is vooral onder jongeren sociaal aanvaard en dobert tussen een godsgeloof en atheïsme.

Bespreek het gesprek tussen mufti Menk en een atheïst.

We zien dat ongeveer 97.64% van de mensheid gelooft in God of een hogere macht. Slechts een verwaarloosbare minderheid van 2.35% van de totale mensheid ontkent het bestaan van God. Hier zien we duidelijk de natuurlijke aanleg van de mens om te geloven terugkomen.

Bekijk het filmpje over de evolutie van de cijfers van de religies in de wereld. World Religions Ranking-Population Growth by Religion (1800-2100)

Merk op dat deze cijfers gebaseerd zijn op bekende cijfers en schattingen. Veel mensen leven in landen waar geen godsdienstvrijheid is. Mensen die bekeerd zijn naar een andere religie, maar nog genoteerd staan in geboorteregisters. Er zijn landen waar de hele bevolking als aanhanger van hetzelfde geloof beschouwd worden, enzovoort.

Ga terug naar de Post-its op het bord: kleef er extra Post-its bij met woorden die je intussen geleerd hebt over de verschillende vormen van geloof en levensbeschouwingen.

